

NOVICE

kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči.

Na svetlobo dane od krajske kmetijske družbe.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Tečaj VII.

V sredo 25. maliga serpana (julija) 1849.

List 30.

Zmota.

Satan z babo se prepíra,
Peter ju zmirít' ne vé,
Naglo sablico izdírà —
Preč obéma ste glavé.

Razserden Gospod mu právi:
»Peter! tega ne terpím,
Berž nazaj glavé postávi!
Primete se, jez skerbím.«

Peter zmoten kar poprávi,
Žensko glavo vragu dá,
Zeni vragovo postávi, —
Marsikdo še to pozná.

Višnjagore.

Nekaj v posvetovanje zastran čebelarstva.

Z vedoželjnostjo sim od čebelarstva v Novicah od 13. do 17. lista letašnjiga tačaja bral, kar mi je tudi večidel vse práv dopadlo. Te vodbe so zares vsakimu čebelarju vediti potrebne. Ali ko sim v 1. vodbi zastran omamljenja čebel s žêplenim sopuham, in v 8. vodbi od zatiranja mravljinco v bral, sim jel z glavo majati. Zaslišite moje skušnje in sodite:

1) Kar omamljenje čebel s žêplam vtice, sim večkrat skusil, de žêplo ne omami samo pridnih živalic, temuč tudi méd pohabí in pokvari, de nima tiste slasti za ljudi, tolikanj menj pa za pitanje čebel, kteriga vender vsaki čebelar, če svojo žival zares ljubi in koristi pri nji iše, mora vedno v zalogi imeti, de jim ga v potrebi, kader paše ni, po malim z vodo pokropljeniga daja.

Kar sim jez v tem skusil, je tole: Že 35 lét sim, čeravno ne velik čebelar, vunder priden čebelarček, in že marsikaj sim ž njimi skusil. V létu 1835, ko sim bil tretje léto v Idrii di Bacca na Timinskim, je bilo za to živalico práv slabo léto; rojile so same od sebe dovolj, de sim iz 6 starih panjev 10 rojco v pobral, de sim jih imel 16; pa ne ajde ne druge čvetliške paše ni bilo, tako de nisim v jeseni, ko sim čebele v zimsko hrambo deval, nobeniga panja 15 funtov težkiga imel. Z naménam, de jim bom pa pomladi médu kupil, kér ga na jeseni noben čebelar ni imel kaj prodati, jih denem po navadi v zgornjo suho in merzlo hrambo proti severju čez zimo. Ostale so mi právlepo čez zimo. Na pomlad jih denem mesca sušca vùn, in kupim okoli 20 funtov médu v Gorici pri Judu v gosposkih ulicah. Lep je bil viditi in sladek, ni kisnil in je bil terd. Dajem ga tedej z velikim zaupanjem in pridno v preživež čebelicam na pomlad. 8. dan, ko sim jim ga bil do tretjiga malo po malim dal, sim s žalostjo vidil omamljene čebele po tleh okoli daniga médu laziti, in 3. dan

po tem vse z mačico vred pomreti, ako lih so še nekoliko svojiga médu v satovji imele, okoli 1 funta še vsaki panj. En sam panj, kteriga ni bilo treba pitati, mi je ostal; družih 15 mi je preč prišlo. Kér so vsi panjovi enako staniše imeli, in je samo eden panj, kteriga nisim pital, zdrav in pri življenji ostal, nisim mogel družiga vzroka temu dati, kakor s žêplam sopuhnjenimu médu, kteriga je Jud od predkupcov, kteri le takó ravnati znajo, kupil, in meni in drugim čebelarjem v moji okolici, drago po 24 krajc. funt, prodajal, v mojo in družih veliko škodo, kar sim pozneje od drugih ravno to zvedil.

Jez pa takóle čebele ukrotim, de me nobena ne pikne, brez vsiga sapnika, ali meha: Napravim si en pale debelo verco, rahlo vkup spletenih ali sošitih lánénih ali konopnenih zaveržljivih cunj, ali pa tudi staro verco, ktero dobro z lesam na lesu potolčem, de rahla in voljna postane, in rajši tlí, in jih pokadim narpred v žrelu in kad noter vpiham. Potem jih denem na prostor, kér jih hočem ogledati, odprem zadnji konec, jih še dobro pokadim, potem vzamem tudi spodnjo dilico preč, jih še pokadim, in delam z njimi, kot z narvečimi prijatli, kar koli hočem, samo de nobene s periskam, vdarcam in rožlanjem ne razžalim. Sopuh cunj jim ne škoduje, pa tudi médu ne pokvari.

(Konec sledi.)

Jurče razlaga svojimu stricu
cesarski patent od 4. sušca zastran desetine, tlake in družih dávšin.

Šesto pismo.

Ljubi stric!

Nar poprej Vam moram danes nekaj smešniga oznaniti. Povédano nam je bilo, de nekterim bravcam kmečkiga stanú ni práv, de se v „Novicah“ od odškodovanja desetine, tlake i. t. d. govori, in de so nekteri clo žugali, „Novíce“ pustiti in se na-nje nič več ne naročiti, če se jim bo ta zoperna reč še dalje razlagala. Kaj pravite, stric! od takih ljudi? Ali ni gerdó, de kdo kaj taciga le zine! Novíce se v vsih rečéh le pravice in postav deržé; one se ne prilizujejo nobenimu človeku na svetu, ne gospôdi pa tudi kmetu ne — ampak se vedno le tega deržijo, kakor je pravično in postavno; one dobro spoznajo, de je bil kmet v marsikteri reči dosihmal zlo zatert, in so se serčno razveselile, de je lani deržavni zbor na Dunaji kmetijske reči nar poprej v pomén vzel in jih tudi pravično sklenil; „Novíce“ so se zlo razveselile, de so cesar Ferdinand po tém sklepu berž postave dali in de so jih cesar Franc Jožef v vsim poterdili; Novíce so se tudi serčno razveselile, de so Cesar vsim narodom njih